

รายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอกรมปศุสัตว์ (Key Success Factor)
การขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator : DLD-C)
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์

ภารกิจ โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กิจกรรมหลัก: การผลิตกระบือลุ่มน้ำป่าวเพื่อสร้างมูลค่า

๑. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าว จังหวัด ๑๒ อำเภอ อำเภอละ ๒๐ ราย รวมเป็นจำนวน ๒๔๐ ราย ได้แก่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอกมลาไสย อำเภोधุมชัย อำเภอร่องคำ อำเภอห้วยเม็ก อำเภอหนองกุงศรี อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอนามน อำเภอสมเด็จ อำเภอนาคู อำเภอห้วยผึ้ง และอำเภอดอนจาน ได้รับความรู้ในเลี้ยงกระบือได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ควบคู่กับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุน เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มช่องทางการตลาดชุมชนมูลค่าสูง ยกย่องระดับเศรษฐกิจฐานรากและขับเคลื่อนสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์ลุ่มน้ำป่าวอย่างยั่งยืน

๒. ขั้นตอนการทำงาน

๑. การประชาสัมพันธ์และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
๒. การเตรียมการและบูรณาการภาคีเครือข่าย
๓. การดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม
๔. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. การออกติดตามและประเมินผลโครงการ

๓. ผลการดำเนินการ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ขับเคลื่อนกิจกรรม "การผลิตกระบือลุ่มน้ำป่าวเพื่อสร้างมูลค่า" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อยกระดับระบบเกษตรกรรมชุมชนมูลค่าสูงอาหารปลอดภัย เริ่มจากการประชาสัมพันธ์และคัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือเข้าร่วมโครงการสำเร็จครบถ้วนตามเป้าหมายรวม ๒๔๐ ราย (อำเภอละ ๒๐ ราย) จากนั้นได้ร่วมกันจัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ ศูนย์ ศพก. ด้านปศุสัตว์ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงตามหลักวิชาการผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมเสริมทักษะการแปรรูปและการตลาดชุมชน ควบคู่ไปกับการส่งมอบวัสดุการเกษตรและปัจจัยการผลิตที่จำเป็นให้แก่เกษตรกรครบทุกรายเพื่อนำไปลดต้นทุนในฟาร์ม ในขั้นสุดท้าย คณะทำงานร่วมได้ลงพื้นที่ออกติดตามโครงการและให้คำแนะนำเชิงวิชาการด้านสุขาภิบาลฟาร์มอย่างใกล้ชิด ซึ่งผลการดำเนินงานในภาพรวมบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ได้จริง ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตปศุสัตว์และยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔. หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้บูรณาการความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายและองค์กรในพื้นที่ ประกอบด้วย สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พช.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ด้านปศุสัตว์ และปราชญ์ชาวบ้าน

๕. ปัญหาและอุปสรรค

๑. เกษตรกรบางรายยังขาดโรงเรือนที่ได้มาตรฐาน (น้ำท่วมขังในฤดูฝน) และระบบการป้องกันโรคในฟาร์มยังไม่เข้มงวดพอ เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดในกระป๋อง

๒. เกษตรกรประสบปัญหาต้นทุนค่าอาหารชั้นที่มีราคาสูง และยังขาดแคลนแปลงหญ้าอาหารสัตว์คุณภาพดีในช่วงฤดูแล้งในพื้นที่ลุ่มน้ำปาว

๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการขายกระป๋องมีชีวิตในรูปแบบเดิม และยังขาดทักษะรวมถึงเครื่องมือในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๖. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. เจ้าหน้าที่และปราชญ์ชาวบ้านได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงทางระบายน้ำ ยกพื้นคอก และเน้นย้ำระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) พร้อมทั้งแจกจ่ายน้ำยาฆ่าเชื้อในช่วงที่ลงพื้นที่ติดตามโครงการ

๒. บูรณาการร่วมกับศูนย์ ศพก. ด้านปศุสัตว์ ในการจัดสาธิตและสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในท้องถิ่นมาหมักและผสมอาหารใช้เองเพื่อลดต้นทุน

๓. ประสานความร่วมมือกับ พช.อำเภอ และเกษตรอำเภอ ในการเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ และขยายช่องทางการตลาดออนไลน์เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคระดับสูง

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การผสมผสานความร่วมมืออย่างเป็นระบบของ ๕ หน่วยงานหลัก (ศพก./อปท./ปราชญ์ชาวบ้าน/เกษตรอำเภอ/พช.อำเภอ) ช่วยให้การบริหารโครงการ การจัดเตรียมสถานที่วิทยากร และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

๒. การนำหลักวิชาการสมัยใหม่จากปศุสัตว์ มาหลอมรวมกับองค์ความรู้เชิงประจักษ์ของปราชญ์ชาวบ้าน ทำให้หลักสูตรการอบรมเข้าใจง่าย เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในฟาร์มของตนเอง

๓. เกษตรกรเป้าหมายทั้ง ๒๔๐ ราย ใน ๑๒ อำเภอ มีความกระตือรือร้นและต้องการพัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับเป็นเกษตรกรมูลค่าสูง ส่งผลให้เกิดความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการเข้าอบรม รับประทานการผลิต และพร้อมเปิดรับคำแนะนำในช่วงออกติดตามโครงการ

๔. การส่งมอบวัสดุการเกษตรและปัจจัยการผลิตที่จำเป็นแก่เกษตรกรครบ ๑๐๐% ช่วยลดภาระต้นทุนและกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานรวมถึงสุขาภิบาลในฟาร์มได้อย่างเป็นรูปธรรม

